

PRAVILNICI I LJUDSKOST, KAKO RAZUMJETI UČENIKE S PROBLEMIMA U PONAŠANJU

ALMA ROVIS BRANDIĆ, SOCIJALNI PEDAGOG
VIŠA SAVJETNICA U AGENCIJI ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE

- Na koje propise se oslanjamo u svojem radu, a vezani su uz našu odgojnu ulogu?

VAŽNI DOKUMENTI...

17.1.2017.

Konvencija o pravima djeteta (rezolucija br. 44/25)

Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi , NN 152/14

Pravilnik o postupku utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta, učenika te sastavu stručnih povjerenstava, NN 67/14

Pravilnik o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju, NN 24/15

Pravilnik o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima, NN 132/13

Protokol o postupanju u slučaju nasilja među djecom

- Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, 2004.

Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji

- Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, 2008.

Protokol o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja djece

- Vlada RH, 2014.

Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja

- Vlada RH, 2014.

PROTOKOLIMA JE ZAJEDNIČKO:

17.1.2017.

- Usmjereni su prema zaštiti djece i mladih.
- Propisuju obaveze pojedinih ustanova.
- Jasno opisuju postupanje pojedinih ustanova.
- Svatko je obavezan djelovati.
- **POVJERLJIVOST!**

TKO SU UČENICI KOJI ZAHTIJEVAJU NAŠU POSEBNU PAŽNJU?

17.1.2017.

Učenici s posebnim odgojno-obrazovnim
potrebama

daroviti

Učenici s
teškoćama...

...u razvoju

...u učenju,
problemima u
ponašanju,
emocionalnim
problemima

...uvjetovanim
odgojnim, socijalnim,
ekonomskim,
kulturalnim i jezičnim
čimbenicima

PROBLEMI U PONAŠANJU

17.1.2017.

-
- Problemi u ponašanju djece i mladih predstavljaju sva ona ponašanja koja na neki način ometaju dijete ili mladog čovjeka u redovnom funkcioniranju te mogu biti štetna i opasna za tog pojedinca i/ili njegovo okruženje.

(Koller-Trbović, Žižak, Bašić, 2001).

Problemi u ponašanju

(krovni pojam)

17.1.2017.

Rizična ponašanja	Teškoće u ponašanju	Poremećaji u ponašanju
<ul style="list-style-type: none"> • Ponašanja kojima osoba dovodi u opasnost prvenstveno svoje, ali i tuđe zdravlje, fizički i psihički integritet, imovinu	<ul style="list-style-type: none"> • Ponašanja kojima osoba krši društvene i/ili zakonske norme	<ul style="list-style-type: none"> • Ponašanja kojima osoba duže vrijeme i intenzivno ugrožava svoje svakodnevno funkcioniranje na više životnih područja
		
<ul style="list-style-type: none"> • Niski intenzitet u sadašnjosti, ali mogu se razviti u loše ishode u budućnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Pojavljuju se u više različitih sredina kroz određeno vremensko razdoblje	<ul style="list-style-type: none"> • Posljedice su brojne i negativne, sada i u budućnosti

EKSTERNALIZIRANI / AKTIVNI problemi u ponašanju	INTERNALIZIRANI / PASIVNI problemi u ponašanju
<p data-bbox="410 439 1149 1172">neposlušnost nametljivost prkos svađanje impulzivnost hiperaktivnost nepažnja laganje varanje neopravdano izostajanje s nastave verbalna agresivnost fizička agresivnost delinkvencija</p>	<p data-bbox="1640 479 2046 986">plašljivost povučenost potištenost plačljivost sram depresija lijenost dosada razmaženost neurotske smetnje</p> <p data-bbox="1421 1125 2267 1172">Klasifikacija prema Achenbachu, 1993.</p>

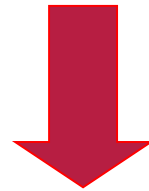
- Problemi u ponašanju javljaju se:
  - samostalno
  - unutar višestrukih teškoća
  - kao sekundarni problem kod djece s posebnim potrebama (uključujući darovitu djecu) kod koje je izostala odgovarajuća stručna potpora

• Problemi u ponašanju su teškoća koja najčešće ostaje neprepoznata na vrijeme i djeca ostaju bez odgovarajuće, pravovremene stručne potpore.

POMAK FOKUSA

17.1.2017.

Prevenција problema u ponašanju

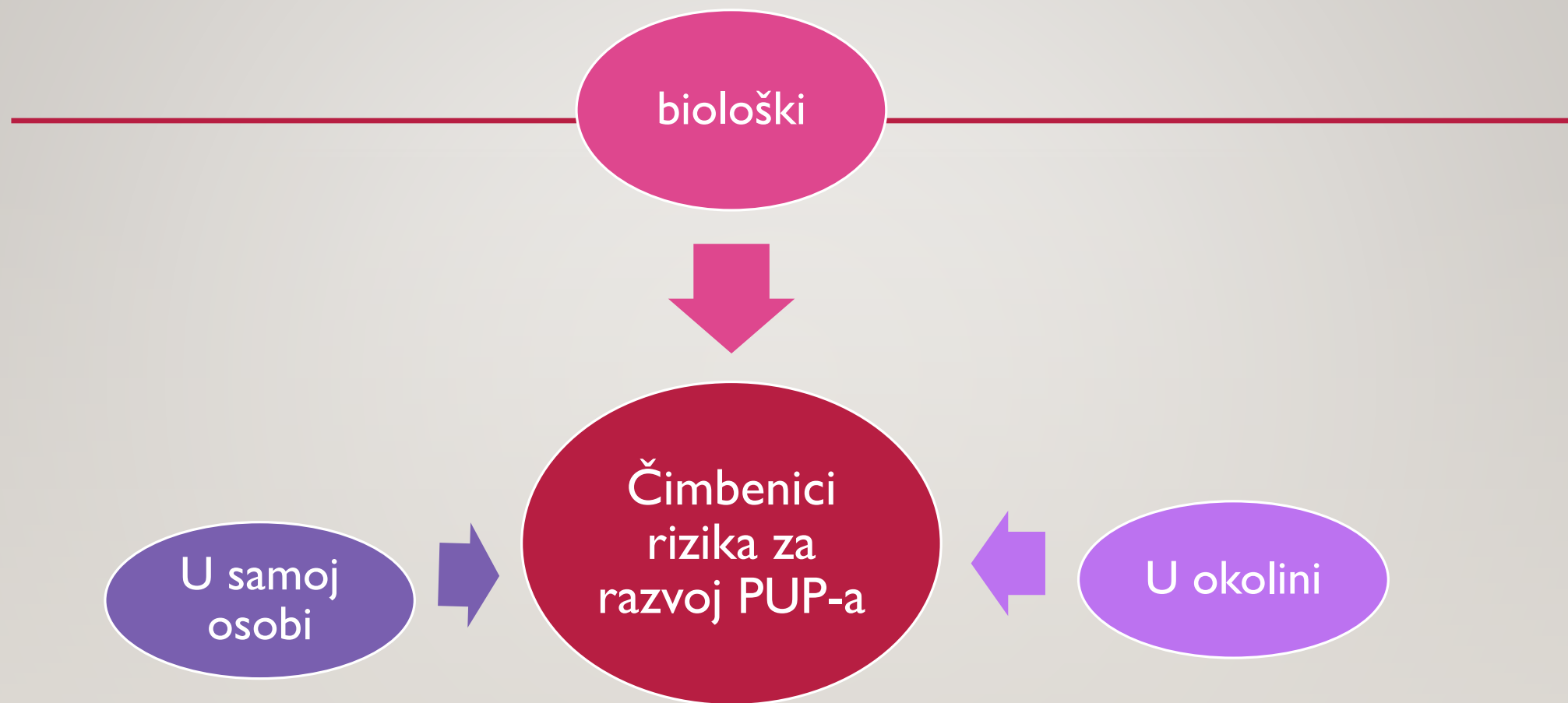

Pozitivan razvoj

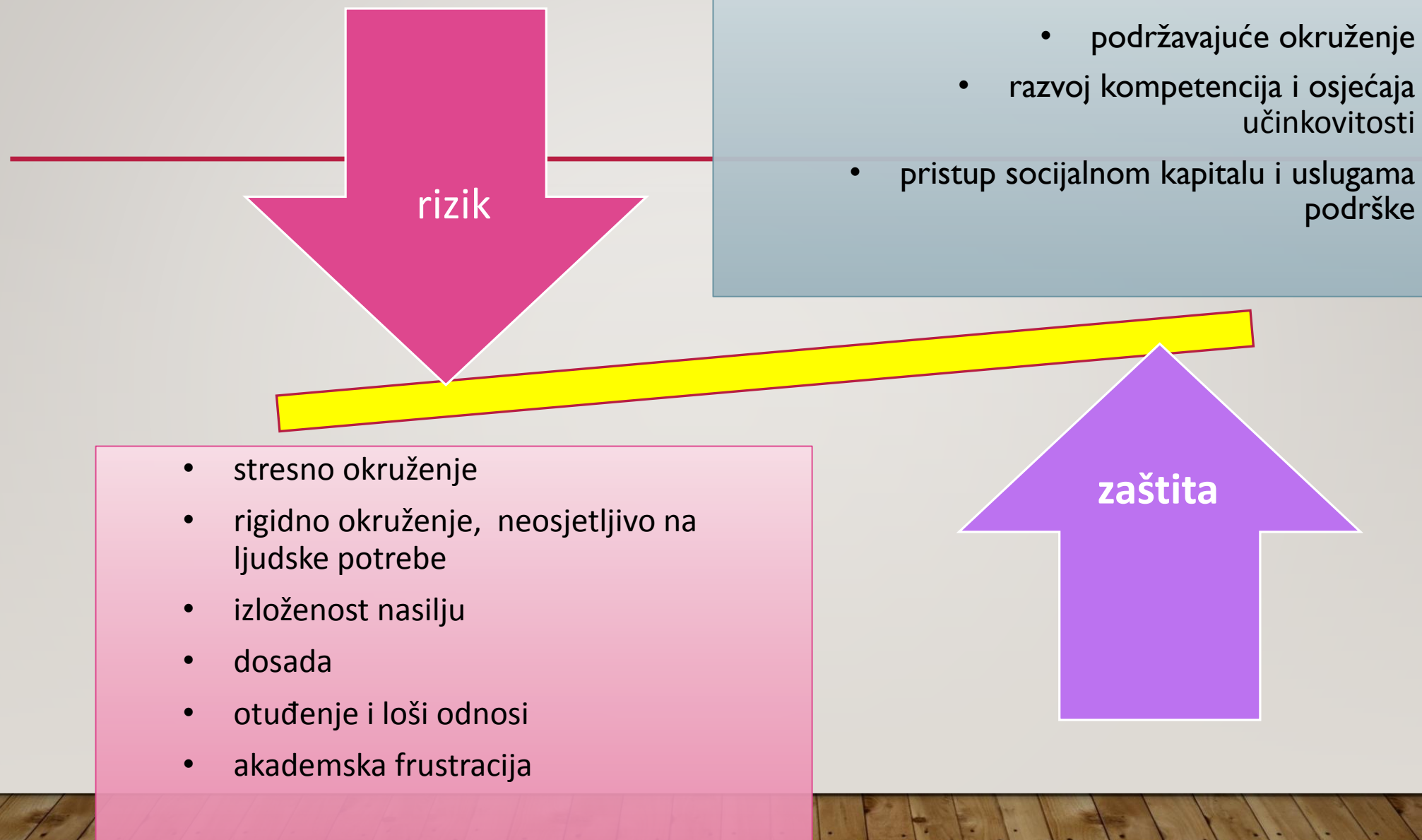
Oni koji su oslobođeni od problema tijekom odrastanja nisu ujedno i pripremljeni za život – zato treba ulagati u pozitivan razvoj kod svih, a ne samo kod onih koji pokazuju neke rizike ili odrastaju u rizičnim okruženjima.

- Kako se razvijaju problemi u ponašanju?

ČIMBENICI U ŠKOLSKOM OKRUŽENJU

PODRŽAVAJUĆE ŠKOLSKO OKRUŽENJE ČINE RAZNI ELEMENTI:

- ciljevi i vrijednosti škole
- stil upravljanja školom
- metode poučavanja i vođenja razreda
- sustav praćenja i ocjenjivanja
- uključivanje učenika i roditelja u planiranje i donošenje odluka...

Ali najviše od svega...

- kvaliteta **odnosa** učenika s drugim učenicima i odraslima u školi
  - dijeljeni (zajednički) ciljevi i vrijednosti

TALIS - ISTRAŽIVANJE O UČENJU I POUČAVANJU

2013., obuhvatilo je 37 zemalja, 107.000 učitelja i ravnatelja

Dijeljenje uvjerenja o učenju i poučavanju:

- u istraživanim zemljama prosjek je 87%

- tek **57% naših učitelja** radi u školama u kojima zaposlenici škole dijele ista uvjerenja o učenju i poučavanju
- to je **najniži** rezultat u ovom istraživanju

ULOGA ŠKOLE U PREVENCIJI PUP-A

- školsko okruženje samo po sebi nije uzrok PUP-a, ali jest prvo mjesto na kojem se takvo ponašanje manifestira u ozbiljnijim razmjerima
- školska životna dob je pogodna za modifikacije ponašanja i formiranje ličnosti
- nastavničko osoblje u mogućnosti je uočiti ozbiljnost problema

RIZICI IZOSTANKA PREVENTIVNOG DJELOVANJA

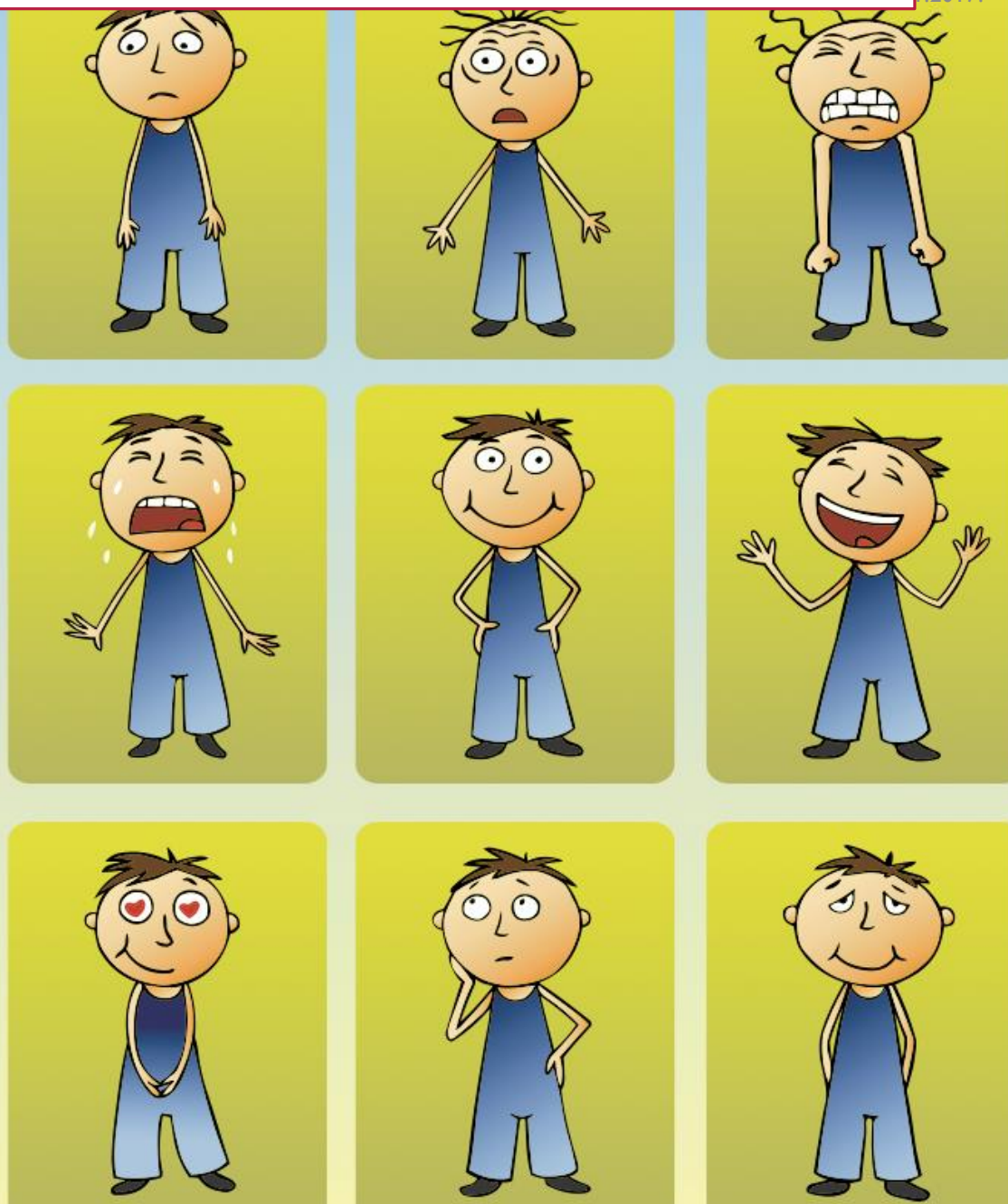
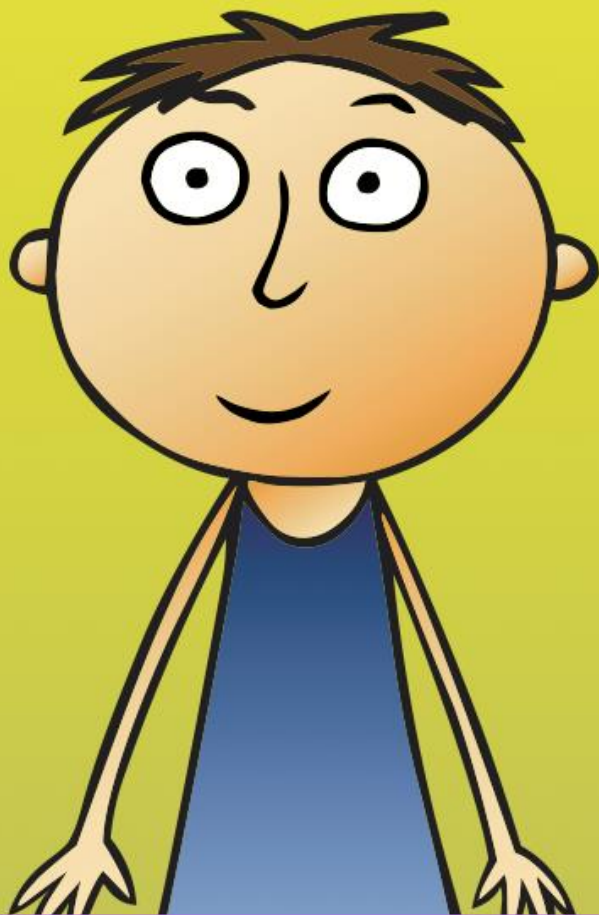
1. ako dijete nije uočeno, prepoznato, neće dobiti stručnu pomoć

2. ako je prepoznato i dobije nestručnu pomoć

3. ako je stručna pomoć nepravovremena

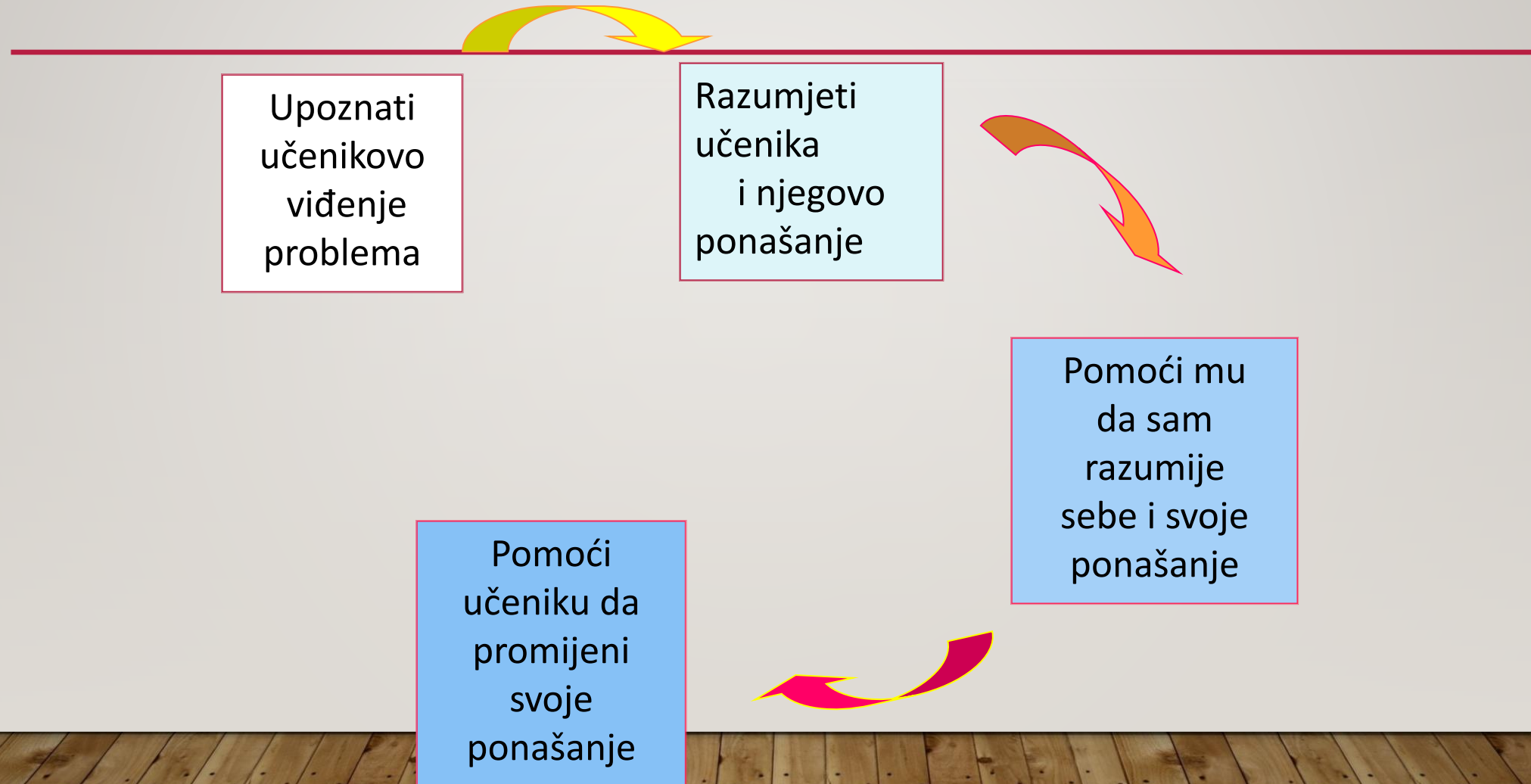
ZAŠTO SE NEKI UČENICI NEPRIMJERENO PONAŠAJU NA NASTAVI?

- Dosada
- Nedostatak motivacije
- Nedostatak zanimanja za neki predmet
- Klima u razrednom odjelu
- Učenici s posebnim potrebama

SMJERNICE

17.1.2017.

PRETPOSTAVKE USPJEHA U OVOM POSLU SU:

- uočavanje problema, spremnost na ulaganje dodatnih napora u smislu pružanja pomoći učeniku

- postojanje svijesti kako neki učenici zbog objektivnih okolnosti zahtijevaju pojačanu pažnju

- spremnost na ulaganje dodatnih napora u pružanje pomoći učeniku

- Istinsko razumijevanje učenika ne znači i slaganje s njegovim izborima i ponašanjima
- Ponašanje učenika prema učitelju nije povezano s osobnošću učitelja već s autoritetom kao takvim
- Ponašanje učenika najbolje je što je on u mogućnosti izabrati
- U kontaktu s učiteljem učenik mora vjerovati kako je u tom trenutku najvažnija osoba za učitelja

NE SMIJEMO POLAZITI OD
TEŠKOĆA KOJE DIJETE
STVARA, VEĆ OD ONIH KOJE
IMA

HERRMANN MOHL